

Sunnuntaisin omenantuoksuisen huuhteluaineen imelä haju levisi huoneisiin, kun äiti pesi menneen viikon pyykki pappavainaan perinnöllä: vanhalla rouskuvalla pesukoneella, joka löyhkäsi eltaantuneelta ja ilman huuhteluaineen yliannostelua sai meidät haisemaan samalta. Green Apple ei sekään pelastanut vaatteita täysin, sillä iltapäivään mennessä aromi haihtui ja kannoimme taas mukamme samaa tympeää hajua kuin pappi oli viimeiset elinvuotensa kantanut. Hautajaisten jälkeen pappi oli poissa, mutta kuoleman tuntu oli tullut jäädäkseen. Äiti nimesi sen Verneriksi, koska oli nähnyt unta, jossa musta korppi lensi vapaana pappi työhuoneessa ja äidin kysyessä mitä korppi siellä teki, oli se nokkaansa aukaisematta ilmoittanut nimekseen Verner ja asiakseen hakea pappi manalaan. Sen jälkeen kuolemalla oli nimi, melkein luonnekin, koska se oli niin vahvasti läsnä. Joskus äiti totesi pöytää kattaessaan, että ”kyllä se pitäisi tuolla Vernerillekin lautanen laittaa, vaikka ruumiiton onkin. Ei koti ole koti ilman kummitusta.” Mutta kummitus se ei ollut, me molemmat tiesimme sen. Verner oli jotain raadollisempaa kuin pelkkä hahmoton henki, siinä oli jotain hyvin perimmäistä ja iäistä. Sellaista, joka ei ollut kiinni ihmisessä ja olevaisessa sen enempää kuin uskonnossa tai biologiassakaan, sillä se oli ollut olemassa paljon ennen elämän syntyä. Verner oli kuin loppu ja alku samassa pisteessä, kaavaton yhtälö ilman lopputulemaa. Verner ei tuntunut vieraalta, vaikka sen läsnäolo työnsi meidät ahtaalle, eikä aikaakaan, kun pappavainaan työhuone valtasi tunnelmallaan koko talon. Sillä oli ihmeellinen kyky tasoittaa hajua ja makuja. Jopa huuhteluaine sai multaisen sivuaromin ja keittiöön levisi vieno maakellarin tuoksu, joka totuttelun jälkeen alkoi tuntua nenässä miellyttävämmältä kuin yrttien ja paistetun lihan aromi. Maakellarin tuoksussa ei ollut nälkä, joten ruokailun sijaan istuimme äidin kanssa hiljaisina keittiössä, kuuntelimme kaappikellon raksutusta ja hengitimme syvin, pitkin vedoin Vernerin läsnäoloa. Ensimmäisen Vernerin läsnäoloon liittyvän haittapuolen huomasin, kun suku lopetti kyläilyn. Serkut ja tädit ottivat taloon etäisyyttä ja toisinaan puhelimestakin luulivat kuulevansa ääniä, joita ei varmasti kuulunut, ja mummo vakuutti linnun räkäisseen suoraan korvaansa kesken puhelun. Sen jälkeen soitotkin harvenivat. Tati sanoi, että olimme liian alakuloista seuraa, mutta äidin mielestä pappi kuoleman jälkeinen surutyö ei enää tuntunut surutyöltä, koska meillä oli Verner. Lopulta meistä tuli se ”outo perhe, joka asui siinä kummitustalossa”, johon kukaan ei uskaltanut jalallaan astua, ja salaa mielessäni olin tyytyväinen siihen, ettei kukaan tullut sotkemaan huoneen nurkkaan pinottuja tärkeitä papereita: pappi tutisevin sormin sanomalehdistä irti leikkaamia kuolinilmoituksia, ja Valittuja Paloja, joita pappi oli eläessään vaalinut kuin elämää suurempaa aarretta. Vähitellen haittapuolia ilmaantui lisää. Ruokahaluttomuus vei voimia ja äiti vietti yhä enemmän aikaa makoillen sängyssä tai olohuoneen sohvalla. Minuakaan ei mikään huvittanut. Viihdyin pitkiä aikoja huoneessani tuijottaen kuviollisia tapetteja, joissa köynnökset kiemurtelivat kohti kattoa kuin valtoimenaan rehottavat villiviinit taruihin unohtuneen Edenin porttipylväissä. Lopulta tunsin eläväni enemmän Vernerin maailmassa kuin siinä, missä minulla joskus oli ollut ystäviä ja koulu ja tulevaisuudensuunnitelmia. Kaikki muuttui, kun koulussa huomattiin jatkuva poissaoloni. Ensin kynnykselle ilmaantui opettaja, joka tuvan puolelle päästyään nyrpisti nenäänsä ja kääntyi kannoillaan palaamatta koskaan. Siitä hetkestä asiat alkoivat vierä eteenpäin. Opettajan jälkeen saapuivat sosiaaliviranomaiset ja poliisit, jotka sisään astuessaan ryhtyivät haravoimaan taloa ruumiin pelossa löytämättä muuta kuin tunkkaisen komeron, jonne pappi oli ennen kuolemaansa järjestänyt vaatteensa monen vuosikymmenen ajalta. Äiti seiso pöllämystyneenä keskellä tuvan lattiaa jalat ja käsivarret harallaan, pitkät hiukset hajallaan, ja suu raollaan juuri sen verran, että ulko-ovesta sisään tulvinut happirikas ilma pääsi sisään, mutta sanoja ei mahtunut ulos. Pitkästä aikaa talo täyttyi puheesta, ruuan tuoksusta ja elämästä, joka työnsi

Vernerä yhä kauemmas äidistä ja minusta. Siivoojat saapuivat moppeineen ja pyyhkeineen ja sosiaalihuolto kustansi äidille uuden pesukoneen, jonka puhdas rumpu pyöritti pappavainaan kuolleet solut irti elävien vaatteista. Huuhteluainekin vaihdettiin ja vihreän omenan sijaan huoneet alkoivat tuoksua raikkaalta kesätuulelta. Pappavainaan huoneeseen paennut Verner ei ollut pahoillaan. Se leyhytteli kiiltävillä mustilla siivillään nurkkaan pinottuja papereita suuressa korkeakattoisessa huoneessa, jonka avatuista ikkunoista virtasi sisään ulkosaunan piipusta tupruttavan savun ja lumen alta paljastuneen märän mullan tuoksua, kunnes lehahti lentoon ja pyrähti pappavainaan vanhojen talvitakkien helmoissa kohti valoa. Vielä tänäkin päivänä kuolevaisuutta pohtiessani muistan tuon kauniin sinimustan korpin, joka tuoksui maakellarilta ja vei eläviltä elämän nälän. Siinä ei ollut mitään pelottavaa, ei mitään kipeää tai pahaenteistä, se vain hengitti henkeä niin kuin me hengitämme happea, tarkoittamatta mitään pahaa.